EUROPA-PARLAMENTET

2004 *2009*

Udvalget om Borgernes Rettigheder og Retlige og Indre Anliggender

Seminar

om

forebyggelse af statsløshed og beskyttelse af statsløse personer i Den Europæiske Union

PROGRAM

Tirsdag den 26. juni 2007

9:00 – 12:30

Mødeværelse ASP 3E2
(Altiero Spinelli)
Bruxelles

INDLEDNING

Den 7. november 2006 udtalte det finske formandskab på vegne af Den Europæiske Union i en tale i De Forenede Nationer i New York følgende: "(...) EU støtter UNHCR's aktiviteter med henblik på at beskytte statsløse personer, som ofte er den mest glemte gruppe, og opmuntrer UNHCR til at fortsætte dens arbejde med at finde frem til, forebygge og mindske statsløshed overalt i verden (...)". Som en opfølgning af denne udtalelse, der blev fremsat på vegne af Rådets formandskab, har Europa-Parlamentet og nærmere betegnet Udvalget om Borgernes Rettigheder og Retlige og Indre Anliggender taget initiativ til et seminar om emnet identificering, forebyggelse og reduktion af statsløshed efter skrivelsen modtaget fra UNHCR den 23. januar 2007.

Statsborgerskab er et retligt bånd mellem en stat og en person, og statsløshed defineres som situationen for en person, som ikke betragtes som statsborger i nogen stat i henhold til loven. Statsløshed kan opstå som et resultat af sådanne omstændigheder som statssuccesion, nægtelse af en kvindes evne til at give sin nationalitet videre til sine børn, automatisk tab af statsborgerskab på grund af langvarig bopæl i udlandet, tab af nationalitet på grund af en persons ægteskab med en udlænding eller på grund af en ændring i en ægtefælles nationalitet under ægteskabet og manglende erhvervelse af nationalitet for børn født uden for ægteskab.

Besiddelse af statsborgerskab er vigtig for fuld deltagelse i samfundet og generelt en forudsætning for omfattelse af diplomatisk beskyttelse. F.eks. er politiske rettigheder såvel som retten til at rejse ind i og bo i en stat ofte begrænset til statsborgere.

På grund af følgerne af statsløshed har spørgsmålet længe været på De Forenede Nationers dagsorden. Siden midten af 1990'erne har FN's Generalforsamling styrket UNHCR's mandat inden for området statsløshed, og UNHCR's eksekutivkomité havde fremsat stadig mere detaljerede vejledninger. Som Generalforsamlingen og eksekutivkomitéen har understreget er staternes effektive aktioner med støtte fra UNHCR og andre FN-agenturer og aktører inden for civilsamfundet vigtige for at forhindre sådanne situationer i at opstå, mindske antallet af tilfælde af statsløshed og sikre de berørte personers rettigheder, indtil deres situation kan blive regulariseret.

Rettigheder og tilsvarende statsforpligtelser vedrørende nationalitet er indeholdt i en række FN-dokumenter og regionale menneskerettighedsdokumenter. To internationale konventioner indeholder bestemmelser vedrørende det særlige spørgsmål om statsløshed: Konventionen om statsløse personers retsstilling af 1954 (1954-konventionen) og konventionen om begrænsning af statsløshed af 1961 (1961-konventionen).

I Europa har Europarådet traditionelt været førende med initiativer til at udvikle fælles principper med hensyn til statsborgerskab og forhindre opståen af statsløshed. Den europæiske konvention om statsborgerret af 1997 og Europarådets konvention om undgåelse af statsløshed i forbindelse med statssuccession af 2006 giver en nyttig retlig ramme med henblik på at undgå statsløshed.

Trods disse positive juridiske udviklinger bor der i Den Europæiske Union et faldende, men dog stadig stort antal statsløse personer hovedsagelig som resultat af følgerne af opløsningen af Sovjetunionen og det tidligere Jugoslavien. Letland, Estland og i mindre omfang Litauen og Slovenien har også sådanne grupper af statsløse personer boende. Andre EU-

medlemsstater giver status som statsløs person gennem anvendelse af 1954-konventionen på tusinder af personer fra alle dele af verden.

Europa-Parlamentets seminar vil derfor koncentrere sig om tre temaer med det mål yderligere at styrke EU-medlemsstaternes og de europæiske institutioners evne til at behandle statsløshed i samarbejde med UNHCR, Europarådet og civilsamfundet. UNHCR og Den Interparlamentariske Union vil bruge denne lejlighed til at offentliggøre håndbogen for parlamentarikere om nationalitet og statsløshed, som de oprindeligt sammen offentliggjorde i november 2005.

Forebyggelse af statsløshed: Eksisterende tendenser i europæisk lovgivning om statsborgerskab, dobbelt statsborgerskab, berøvelse af statsborgerskab, børn uden for ægteskab.
Hvordan kan EU-medlemsstaterne og Den Europæiske Union undgå, at statsløshed opstår? Kan begrebet europæisk statsborgerskab være en hjælp i denne henseende?

Begrænsning af statsløshed: Det samlede antal statsløse personer går støt tilbage i stater, som led under følgerne af statssuccession, i særdeles hed via naturalisering og integrationsprogrammer. Hvordan kan medlemsstaterne og Den Europæiske Unions institutioner hjælpe med til at gøre det lettere at naturalisere statsløse personer?

Beskyttelse af statsløse personer: De fleste EU-medlemsstater har tiltrådt konventionen om statsløse personers status af 1954 (med undtagelse af Østrig, Bulgarien, Cypern, Estland, Polen og Portugal). Konventionen indeholder bestemmelser om en retlig status for statsløse personer. Men mange stater har ikke udarbejdet specifikke procedurer med henblik på at give en sådan status, og de har heller ikke gennemført andre af konventionens bestemmelser i praksis. Mange stater registrerer ikke specifikt antallet af statsløse personer, der er bosat på deres område. En række stater har fastlagt særlige retlige ordninger for disse mennesker i tilslutning til 1954-konventionen eller i mangel af en gennemførelse af konventionen. Hvordan kan UNHCR hjælpe EU-staterne med at gennemføre bestemmelserne i 1954-konventionen og hjælpe de stater, der endnu ikke har undertegnet konventionen, med at tiltræde den?

Dette seminar skal give inspiration og yderligere stof til eftertanke til alle de europæiske institutioner, hvilket kan resultere i en slags undersøgelse eller initiativrapport osv. Det vil tillige understrege de internationale organisationers rolle på dette område, idet de inden for de seneste år har fået en voksende betydning.

OPENING

Introductory remarks by:

09:00 - 09:05 ***Mr. Stavros Lambrinidis*, Vice-Chairman of the Civil Liberties, Justice and Home Affairs Committee, European Parliament**

09:05 - 09:15 ***Mr. Francisco Fonseca Morillo***, Director, Directorate C, Civil Justice, Rights and Citizenship, European Commission

PANEL I
Prevention of statelessness - view from academic experts in the field

09:15 - 09:30 ***Mr. Gerard-René de Groot,*** Professor of Comparative Law and Private International Law, University of Maastricht, The Netherlands

09:30 - 09:45 ***Dr. Eva Ersboll,*** Research fellow, Research Department, Danish Institute for Human Rights

09:45 - 10:15 ***Debate***

PANEL II
Reduction of Statelessness - view from the Council of Europe and of the United Nations

10:15 - 10:30 ***Mr. Roland Scharer,*** Head of Federal Office for Migration, Swiss nationality Section, Bern, Switzerland, expert for the Council of Europe

10.30 - 10.45 ***Prof. Zdzislaw Galicki,*** Member of the International Law Commission, Vice-Director of the International Law Institute at Warsaw University, a UN and Council of Europe expert.

10:45 - 11:05 ***Debate***

PANEL III
Protection of Stateless Persons

11:05 - 11:20 ***Mr. Philippe Leclerc,*** Head of the Statelessness Unit, Division of International Protection Services, UNHCR Geneva

11:20 - 11:35 ***Ms. Inga Reine,*** Government Agent, Ministry of Foreign Affairs of the Republic of Latvia

PANEL IV
People facing difficulties with accessing, enjoying, proving citizenship

11:35 - 11:50 ***Ms. Jasminka Dedic***, Researcher at the Peace Institute, Slovenia

11:50 - 12:00 ***Prof. Roberto Pignoni***, University "La Sapienza" of Rome, Italy

12:00 - 12:20 ***Debate***

12:20 - 12:30 ***Closing remarks by the Presidency of the Council*** *(the name of the representative of the Presidency to be communicated)*

ANNEX

PRACTICAL GUIDELINES FOR THE DEBATE

Presentations will be limited to 10 minutes (see programme for details).
The floor will be given to Members in the order in which requests are received.
Speakers wishing to supplement their speeches may do so in writing by submitting documents (preferably in English or French) in advance to the secretariat (email: ip-libe@europarl.europa.eu).These documents will be circulated during the meeting.

IMPORTANT NOTICE FOR THOSE WISHING TO ATTEND THE HEARING

This seminar is open to the public. However, for security reasons, participants who do not have a European Parliament access badge must obtain a pass in advance. Those wishing to obtain such a pass should contact the seminar secretariat (ip-libe@europarl.europa.eu) before **20 June 2007**. It is essential to provide us with your full name, address and date of birth. Without this information, the Security Service will not provide entry passes.

Simultaneous interpretation will be available in the following languages : EN, FR, DE, IT, NL, ES, HU, EL, PT, RO, SV, PL

Seminar Secretariat	Telephone	Address	E-mail address
Martina SUDOVA ***Administrator***	**+32.2.283.14.76**	European Parliament Rue Wiertz 60 RMD 01J040 B-1047 Brussels	**ip-libe@europarl.europa.eu**
Ryszard DE GROOT ***Assistant***	**+32.2.284.07.95**	European Parliament Rue Wiertz 60 RMD 01J036 B-1047 Brussels	
Maria LAZAROVA *Assistant*	**+32.2.283.23.89**	European Parliament Rue Wiertz RMD 1J044 1047 Brussels	